

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 140

din 09 iulie 2020

1. Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 8521/29.04.2020, petenta **CAMELIA BOGDAN** a solicitat apărarea independenței sistemului judiciar în raport de publicarea în data de 28.04.2020 a articolului de presă „*Fenomenul Camelia Bogdan. Manevra DNA*” pe site-ul „*luju.ro/Vorbe de fumoar*”.

În esență, petenta a arătat că articolul de presă menționat este de natură a crea opiniei publice impresia că Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii soluționează cereri cu încălcarea competenței prevăzute de lege și fără comunicarea către părți a rapoartelor Inspecției Judiciare, fiind încălcat rolul Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției.

2. În temeiul art. 30 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată cu modificările și completările ulterioare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea verificărilor necesare în raport de aspectele sesizate.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 99 alin. 5 din Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție aprobat prin Ordinul inspectorului șef al Inspecției Judiciare nr. 136/2018 și art. 30 din Legea 317/2004, la data de 25.06.2020 a

fost înaintat Consiliului Superior al Magistraturii raportul Inspecției Judiciare nr. 20-1665/03.06.2020, privind rezultatul verificărilor efectuate ca urmare a cererii formulate de doamna judecător Camelia Bogdan.

În cadrul verificărilor efectuate de Inspecția Judiciară, în conformitate cu dispozițiile art. 98 alin. 1 din Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție, a fost identificat articolul de presă menționat de petentă în cuprinsul cererii și au fost consultate pe site-ul www.luju.ro celelalte publicații la care s-a făcut trimitere în cuprinsul acestuia. De asemenea, au fost consultate pe site-ul www.csm1909.ro ordinea de zi a ședinței Secției pentru judecători și a ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 30.04.2020 atât înainte, cât și după soluționare, precum și ordinea de zi soluționată a ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data 15.10.2019.

În urma verificărilor efectuate, s-a constatat următoarea situație de fapt:

La data de 28.04.2020, în articolul publicat pe site-ul www.luju.ro, sub titlul „*Fenomenul Camelia Bogdan. Manevra DNA*”, sunt redată informații privind mai multe cereri de apărare a reputației profesionale formulate de doamna judecător Camelia Bogdan, cereri aflate pe rolul Consiliului Superior al Magistraturii, în cuprinsul articolului fiind indicat un link diferit care, prin accesare, deschide un alt articol de presă în care se face referire la cererile de apărare a reputației profesionale adresate de același judecător Consiliului.

În ședința din data de 30.04.2020 (punctele 13-18 pe ordinea de zi), Secția pentru judecători a aprobat conexarea cererilor formulate de doamna judecător Camelia Bogdan (Raportul Inspecției Judiciare nr. 20-1112, Raportul Direcției de inspecție pentru judecători nr. 19-5269/2020, Raportul Inspecției Judiciare nr. 19-4326/2019, Raportul Inspecției Judiciare 19-4082/2019, Raportul Inspecției Judiciare nr. 19-3899/2019, Raportul Inspecției Judiciare nr. 20-1198/2020) și, apreciind că prin acestea se solicită apărarea independenței și reputației profesionale a doamnei judecător, după deliberare, a dispus respingerea lor.

Se mai reține că în cuprinsul articolului indicat mai sus se fac referiri și la plângerea adresată Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de Direcția Națională Anticorupție împotriva Hotărârii nr. 225/2019 prin care a fost aprobat Raportul Inspecției Judiciare nr. 5488/IJ/2510/DIJ/1365/DIP/2018 privind respectarea principiilor generale care guvernează activitatea autorității judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrați sau în legătură cu acestea.

Conform verificărilor, accesându-se link-ul indicat de articol, se deschide un altul (având următorul conținut: „*Cel puțin 75 de judecători de la Înalta Curte de Casație și Justiție au avut dosare la DNA în timpul Laurei Kovesi (foto). Adică, două treimi din judecătorii de la ICCJ, unde activează puțin peste 100 de magistrați, au fost vizați de dosare fabricate de DNA, mulți dintre ei fiind interceptați și supravegheați*”), în cuprinsul acestui din urmă articol fiind menționate, printre altele, și concluziile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În ședința din data de 15 octombrie 2019, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Raportul Inspecției Judiciare nr. 5488/IJ/2510/DIJ/1365/DIP/2018 privind respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității Judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrați sau în legătură cu acestea.

Din verificările efectuate rezultă că pentru data de 30 aprilie 2020, pe ordinea de zi a ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, astfel cum aceasta a fost postată pe site-ul Consiliului, la secțiunea „*Activitate consiliu*” – Ședințe ale plenului, la punctul „5.1” s-a aflat plângerea prealabilă formulată de Direcția Națională Anticorupție împotriva Hotărârii nr. 225/15.10.2019 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii. Plenul a hotărât amânarea discutării acestui punct ca urmare a solicitărilor formulate de Asociația Magistraților din România (AMR), Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), Asociația Procurorilor din România (APR), precum și de doamna Gabriela Scutea, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii.

În ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 09.07.2020, a fost pusă în discuție solicitarea petentei Camelia Bogdan de amânare a discutării cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, ce face obiectul Raportului Inspecției Judiciare nr. 20-1655/2020, pentru imposibilitate de prezentare.

Deliberând asupra solicitării de amânare formulate, Plenul a apreciat, dat fiind faptul că prezenta procedură nu este una contencioasă, că lipsa petentei nu împiedică soluționarea cererii sale de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său. De asemenea, Plenul a considerat că nu se impune amânarea discutării cererii având în vedere conținutul și documentele anexate Raportului supus prezentei analize, cu atât mai mult cu cât petentei, la data de 12.06.2020, i-a fost comunicat de către Inspecția Judiciară, la adresa de e-mail, Raportul în discuție (astfel cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, petenta chiar confirmând primirea acestuia).

Mai mult, se constată că potrivit art. 40 din Regulamentul privind organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 1073/03.12.2018 a Consiliului Superior al Magistraturii, invitarea magistratului la ședința la care se discută raportul inspecției judiciare se impune doar în ipoteza în care sesizarea privește independența, imparțialitatea sau reputația magistratului vizat, iar nu situația în care cererea dedusă soluționării Consiliului, vizează apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său. Sintetizând, nu există obligativitatea invitării magistratului care formulează o cerere de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, această formalitate fiind impusă doar în ipoteza în care cererea vizează independența, imparțialitatea sau reputația magistratului vizat de verificări, premisă inexistentă în cauză.

3. Analizând sesizarea formulată de petenta Camelia Bogdan, verificările realizate de Inspecția Judiciară (concretizate în raportul astfel întocmit) și înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, conferită de art. 133 alin. 1 din Constituția României, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. 1 teza finală din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Plenul Consiliului soluționează cererile privind independenței autorității judecătorești în ansamblul său.

Potrivit art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra independența autorității judecătorești în ansamblul său.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. 3 și 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”*, orice persoană, organizație, autoritate sau instituție fiind datorate să respecte independența judecătorilor, iar potrivit art. 3 alin. 1 și 1¹ din același act normativ, *„Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției” și „sunt independenți în dispunerea soluțiilor”*.

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în reglementările internaționale, printre care:

- Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, precizează în cuprinsul pct. 1 că *„independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”*. În cadrul acelorași principii, în cuprinsul pct. 2 se menționează că *„sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”*.

- Raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 (pct. 75), precizează că „*principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat*”.

În acest context, este de menționat că independența justiției este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil, constituind, în egală măsură, un drept și o obligație a magistraților. Astfel, independența este privită ca atribut al funcției, care îi permite magistratului să acționeze în realizarea actului juridic și, mai ales, să decidă doar în baza legii și a propriei conștiințe, fără nici o subordonare sau influență.

Independența magistratului nu este un privilegiu în interesul propriu al acestuia, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție, pentru ca acestea să beneficieze de un act de dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, acestea constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție sau influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Independența magistratului presupune o obligație fundamentală a fiecărei persoane care ocupă o astfel de funcție de a-și dezvolta calitățile intelectuale și morale care stau la baza conduitei independente și imparțiale în judecarea fiecărui caz. Obligației magistratului de a-și dezvolta calitățile intelectuale și morale care stau la baza conduitei independente și imparțiale în investigarea și judecarea fiecărui caz, îi corespunde însă o obligație corelativă a statului de a asigura un mediu optim pentru realizarea actului de justiție, obligație ce include posibilitatea efectuării unor demersuri în situația în care se identifică derapaje în mesajele transmise cetățenilor, care conduc la

lezarea independenței magistraților sau la crearea aparenței parțialității acestora ca urmare a unor influențe externe.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. 1 și 6 din Constituția României, *„libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile”*, însă, *„libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară și nici dreptul la propria imagine”*.

De altfel, art. 10 alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede, în esență, că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, drept care cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere, în timp ce alin. 2 al normei convenționale stipulează că exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora (...) sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, în cadrul dezbaterilor privind probleme judiciare, presa are îndatorirea de a informa opinia publică asupra tuturor problemelor de interes general, iar printre acestea se află și cele care privesc modul de funcționare a justiției, instituție esențială într-o societate democratică.

Desigur, această îndatorire a presei trebuie exercitată cu bună-credință, jurnalistul având obligația de a informa în mod corect și obiectiv opinia publică asupra temelor majore, de interes general.

Deși presa nu trebuie să depășească anumite limite, privind în special protecția reputației și a drepturilor altora, acesteia îi revine sarcina de a comunica, cu respectarea obligațiilor și responsabilităților sale, informații și idei despre toate problemele de interes general, inclusiv cele care se referă la funcționarea puterii judecătorești (*cauza CEDO*

De Haes și Gijssels împotriva Belgiei, 24 februarie 1997, pct. 37, Culegere de hotărâri și decizii 1997-I). Presa reprezintă, într-adevăr, unul dintre mijloacele de care dispune societatea pentru a se asigura că judecătorii se achită de înaltele lor responsabilități conform scopului constitutiv al misiunii care le este încredințată (*cauza CEDO Prager și Oberschlick*).

4. În tot acest context, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va respinge cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, formulată de petenta Camelia Bogdan pentru următoarele considerente:

Din interpretarea art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind organizarea Consiliului Superior al Magistraturii, republicată cu modificările și completările ulterioare, raportat la dispozițiile legale menționate anterior, precum și la jurisprudența CEDO, rezultă că intervenția Consiliului Superior al Magistraturii este prevăzută în scopul realizării în condiții corespunzătoare a actului de justiție și este justificată în măsura în care se asigură protecție judecătorului aflat în exercitarea efectivă a atribuțiilor specifice funcției deținute.

În primul rând, Plenul, în conformitate cu jurisprudența CEDO în materie, recunoaște posibilitatea presei de a insera exagerări în conținutul articolelor publicate, sub rezerva ca acestea să se circumscrie totuși limitelor de exprimare admise într-o societate democratică și să grefeze măcar pe niște minime verificări ori pe o bază factuală suficientă, de natură a fundamenta, cel puțin la nivel minimal, concluziile publicate. Or, prin articolul publicat la data de 28.04.2020 pe site-ul *www.luju.ro*, se aduce la cunoștința publicului inserarea pe ordinea de zi din data de 30.04.2020, a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, a cererilor de apărare a reputației profesionale formulate de doamna judecător Camelia Bogdan. De asemenea, în cuprinsul articolului (următorul paragraf) autorul acestuia face referire la plângerea prealabilă formulată de Direcția Națională Anticorupție împotriva Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cerere ce urma să fie soluționată de Plen.

Se constată, prin urmare, că autorul articolului de presă nu face altceva decât să prezinte, într-un stil satiric, specific celui jurnalistic, o situație de fapt constând în prezentarea unor cereri deduse soluționării Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a aprecia existența unei "nevoi sociale imperioase" capabile să justifice o ingerință în exercitarea libertății de exprimare, este necesar să se facă o distincție între fapte și judecăți de valoare. Dacă materialitatea primelor se poate dovedi, celelalte nu se pretează unei demonstrații a corectitudinii lor (*cauzele De Haes și Gijssels; Harlanova împotriva Letoniei, Cornelia Popa împotriva României*). Desigur, dacă este vorba despre afirmații privind conduita unui terț, uneori poate fi dificil să se facă distincție între imputările de facto și judecățile de valoare. Cu toate acestea, chiar o judecată de valoare se poate dovedi excesivă dacă este total lipsită de temei faptic (*cauza Jerusalem împotriva Austriei*).

Examinând conținutul articolului de presă indicat, se constată o îmbinare între elemente cu caracter faptic și judecăți de valoare, așa cum reiese din verificările efectuate, astfel cum au fost prezentate anterior, la descrierea situației de fapt. Nu în ultimul rând, se impune a se preciza și faptul că în la finalul acestui articol, se menționează că „*Informațiile din această rubrică trebuie luate sub beneficiu de inventar, ele făcând parte din categoria zvonurilor sau pamfletului. Luați-le ca atare!*”.

Deși din cuprinsul cererii formulate de doamna judecător Camelia Bogdan se deduce faptul că maniera de exprimare a jurnalistului a fost interpretată în sensul că soluționarea cererilor de către Secția pentru Judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii s-ar realiza cu încălcarea competenței prevăzute de lege, cu consecința încălcării de către Consiliul Superior al Magistraturii a rolului de garant al independenței justiției, contrar petentei, Plenul reține că afirmațiile realizate constau, în realitate, în prezentarea unei situații de fapt într-un stil satiric, specific celui jurnalistic, nefiind apte să afecteze independența autorității judecătorești în ansamblul său.

Mai mult, se constată că afirmațiile realizate în cuprinsul publicației pot fi verificate de către cititori, articolul permițând deschiderea unor pagini noi, prin trimitere la alte articole în care este prezentat atât faptul că pe ordinea de zi a ședinței din 30 aprilie 2020, a Secției pentru Judecători figurează mai multe cereri de apărare a reputației profesionale formulate de doamna Camelia Bogdan, cât și informații privind Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care a fost aprobat Raportul Inspecției Judiciare privind respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității Judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrații sau în legătură cu acestea. În consecință, conținutul articolului are o bază reală confirmată de trimiterile succesive la informații postate pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii, informații ce pot fi verificate de orice persoană interesată.

Sintetizând, prezentarea unei situații de fapt într-un stil specific celui jurnalistic, astfel cum a fost realizat în prezenta cauză, nu constituie o atingere a independenței autorității judecătorești în ansamblul său.

Așa cum anterior s-a evidențiat, titlul articolului și comentariile realizate în cuprinsul acestuia, ce exprimă opinia jurnalistului, chiar dacă sunt pe alocuri tendențioase, vin în susținerea preocupării legitime a presei de a contribui activ la dezbaterea asupra funcționării justiției, fiind realizate cu respectarea limitelor de exprimare admise într-o societate democratică.

Reiterând, în conformitate cu jurisprudența CEDO în materie, se recunoaște posibilitatea presei de a insera exagerări în conținutul articolelor publicate, sub rezerva ca acestea să se circumscrie totuși limitelor de exprimare admise într-o societate democratică și să grefeze măcar pe niște minime verificări ori pe o bază factuală suficientă de natură a fundamenta, cel puțin la nivel minimal, concluziile publicate – or, în cauză, se reține că articolul de presă în discuție a fost realizat pornind de la o situație de fapt concretă, constând în realizarea unor trimiteri la unele cereri deduse soluționării Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest cadru, Plenul reține că astfel de comentarii, aflate în cuprinsul unor articole de presă de genul celor descrise mai sus, se circumscriu unei activități de informare a publicului desfășurată fără depășirea limitelor de exprimare admise, fără a se putea identifica elemente de natură a aduce atingere independenței autorității judecătorești în ansamblul său, cu atât mai mult cu cât semnatarul articolului avertizează că informațiile prezentate fac parte din categoria zvonurilor sau pamfletului.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (4 voturi pentru Admitere; 14 voturi pentru Respingere),

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Respingerea cererii de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, formulată de doamna Camelia Bogdan, judecător suspendat din funcție.

Art.2 – Prezenta Hotărâre se comunică Inspecției judiciare și petentei.

Dată în București, la data de 09 iulie 2020.

Președinte,
Judecător Nicoleta/Margareta ȚÎNȚ

